

Trồng trọt thông minh dựa vào AI mở ra tiềm năng phát triển siêu vụ mùa

Trong bối cảnh biến đổi khí hậu ngày càng trở nên nghiêm trọng và các thách thức về an ninh lương thực toàn cầu ngày càng gia tăng, một giải pháp mới đang dần hình thành và có thể thay đổi diện mạo của nền nông nghiệp toàn cầu: trồng trọt thông minh dựa vào trí tuệ nhân tạo (AI). AI không chỉ là công nghệ hỗ trợ các công việc trong nông nghiệp, mà còn có tiềm năng lớn để tăng năng suất, cải thiện chất lượng nông sản, và làm cho nông nghiệp trở nên bền vững hơn trong môi trường biến đổi. Các công nghệ AI như phân tích gene, sử dụng drone để giám sát và kiểm soát dịch bệnh, và hệ thống theo dõi trạng thái dựa trên đám mây đang mang lại những kết quả khả quan. Những tiến bộ này không chỉ giúp tăng năng suất mà còn góp phần bảo vệ nguồn tài nguyên thiên nhiên, mở ra một kỷ nguyên mới cho ngành nông nghiệp toàn cầu.

Trồng trọt thông minh là gì và tại sao AI lại quan trọng?

Trồng trọt thông minh là một khái niệm kết hợp giữa công nghệ, khoa học dữ liệu và trí tuệ nhân tạo để tối ưu hóa các phương pháp canh tác và sản xuất nông sản. Trong những năm gần đây, AI đã trở thành một công cụ đắc lực trong việc giám sát, phân tích và dự đoán các yếu tố liên quan đến việc trồng trọt, giúp nông dân và các nhà khoa học nông nghiệp đưa ra quyết định chính xác hơn về cách chăm sóc cây trồng, lựa chọn giống cây trồng, và quản lý tài nguyên.

AI có thể xử lý lượng dữ liệu khổng lồ từ các cảm biến, hình ảnh vệ tinh, drone, và các thiết bị giám sát khác để đưa ra các dự đoán chính xác về tình trạng sức khỏe của cây trồng, nhu cầu nước, phân bón, và khả năng chống chịu sâu bệnh. Điều này giúp cải thiện hiệu quả canh tác và giảm thiểu tác động tiêu cực đến môi trường, từ đó mở ra cơ hội cho việc phát triển các giống cây trồng có khả năng chịu đựng biến đổi khí hậu và có năng suất cao.

Những đột phá trong trồng trọt thông minh nhờ AI

Một trong những ví dụ nổi bật về trồng trọt thông minh là việc ứng dụng AI vào phân tích gene và chọn giống cây trồng. Tại Trung Quốc, các nhà nghiên cứu đã sử dụng AI để phân tích mối quan hệ giữa gene và các đặc tính của hoa màu. Công nghệ này giúp dự đoán được các kết hợp giống cây trồng có tiềm năng năng suất cao trước khi thực hiện thử nghiệm thực địa. Thông qua việc sử dụng AI để phân tích dữ liệu gene, các nhà khoa học có thể tạo ra các giống cây trồng không chỉ phù hợp với điều kiện môi trường mà còn có khả năng chịu hạn, kháng bệnh và tăng năng suất.

Một ví dụ điển hình là việc phát triển giống lúa lai. Trước đây, quá trình tìm ra giống lúa lai ưu việt đòi hỏi phải kiểm tra hàng nghìn sự kết hợp giống trong điều kiện thực tế. Tuy nhiên, với sự hỗ trợ của AI, các nhà khoa học có thể dự đoán những kết hợp nào sẽ mang lại năng suất cao mà không cần phải thử nghiệm quá nhiều. AI giúp tối ưu hóa quá trình nhân giống và rút ngắn thời gian nghiên cứu.

Ngoài ra, AI cũng đóng vai trò quan trọng trong việc giám sát và kiểm soát sâu bệnh. Ví dụ, việc sử dụng drone để quét và theo dõi cánh đồng có thể giúp phát hiện sớm sự xâm nhập của dịch bệnh hoặc sâu bệnh, từ đó áp dụng các biện pháp phòng ngừa kịp thời. Drone và các thiết bị giám sát khác giúp nông dân có thể theo dõi toàn bộ tình hình cánh đồng, đưa ra quyết định chính xác về việc phun thuốc hoặc sử dụng các biện pháp khác mà không cần phải kiểm tra bằng tay trên từng khu vực nhỏ.

Tiềm năng của trồng trọt thông minh trong việc đối phó với biến đổi khí hậu

Biến đổi khí hậu đang tạo ra những thách thức lớn đối với ngành nông nghiệp toàn cầu. Các hiện tượng thời tiết cực đoan như hạn hán, lũ lụt, và nhiệt độ thay đổi thất thường đang ảnh hưởng nghiêm trọng đến năng suất cây trồng. Trồng trọt thông minh dựa vào AI có thể giúp nông dân đối phó với những thách thức này.

AI giúp tối ưu hóa việc sử dụng tài nguyên như nước và phân bón, giảm thiểu lãng phí và bảo vệ môi trường. Hệ thống giám sát thông minh có thể theo dõi mức độ độ ẩm trong đất, nhiệt độ môi trường và các yếu tố khác để giúp nông dân quyết định chính xác khi nào nên tưới nước hoặc bón phân. Điều này không chỉ giúp tăng hiệu quả sử dụng tài nguyên mà còn giảm thiểu tác động tiêu cực đến môi trường.

Hơn nữa, AI cũng giúp dự đoán các điều kiện khí hậu trong tương lai, giúp nông dân chuẩn bị trước các tình huống có thể xảy ra, từ đó tối ưu hóa việc chọn giống và điều chỉnh lịch trồng trọt cho phù hợp với điều kiện khí hậu từng khu vực.

Thách thức và triển vọng trong phát triển trồng trọt thông minh

Dù trồng trọt thông minh đã đạt được những tiến bộ đáng kể, nhưng vẫn còn một số thách thức cần phải vượt qua. Một trong những vấn đề lớn là việc tích hợp dữ liệu từ nhiều nguồn khác nhau, như cảm biến, hình ảnh vệ tinh, và dữ liệu lịch sử. Các bộ dữ liệu này thường rời rạc và không đồng nhất, điều này làm hạn chế khả năng của AI trong việc dự đoán và thiết kế giống cây trồng tối ưu.

Ngoài ra, việc triển khai công nghệ AI vào nông nghiệp đòi hỏi một nguồn lực lớn về hạ tầng, đào tạo và đầu tư. Mặc dù có rất nhiều triển vọng, nhưng việc đưa AI vào thực tế sản xuất nông nghiệp vẫn cần sự hợp tác chặt chẽ giữa các nhà nghiên cứu, doanh nghiệp và chính phủ.

Trồng trọt thông minh dựa vào AI đang mở ra những cơ hội lớn trong việc phát triển các giống cây trồng có khả năng chịu đựng biến đổi khí hậu và mang lại năng suất cao. Những tiến bộ trong phân tích gene, giám sát sâu bệnh, và tối ưu hóa tài nguyên đang thay đổi cách thức sản xuất nông sản toàn cầu. Tuy nhiên, để AI có thể phát huy hết tiềm năng của mình trong ngành nông nghiệp, chúng ta cần vượt qua những thách thức về dữ liệu và hạ tầng, đồng thời đầu tư vào nghiên cứu và ứng dụng công nghệ này một cách rộng rãi hơn. Trồng trọt thông minh không chỉ là tương lai của ngành nông nghiệp mà còn là chìa khóa để đảm bảo an ninh lương thực cho thế giới trong bối cảnh biến đổi khí hậu ngày càng nghiêm trọng.

P.A.T (NASTIS), theo Xinhua, 3/2025

Nguồn: Cục Thông tin, Thống kê.